

De paradoxen van het Belgische welvaartsmodel

17 december 2008

**Johan Van Overtveldt
algemeen directeur VKW**

De paradoxen van het Belgische welvaartsmodel

- I. Conjuncturele neergang
- II. Structurele achteruitgang
- III. Arbeidsmarkt
- IV. Concurrentiekracht
- V. Infrastructuur
- VI. Publieke financiën

I. Conjecturele neergang

Figuur 1-4

Figuur 1

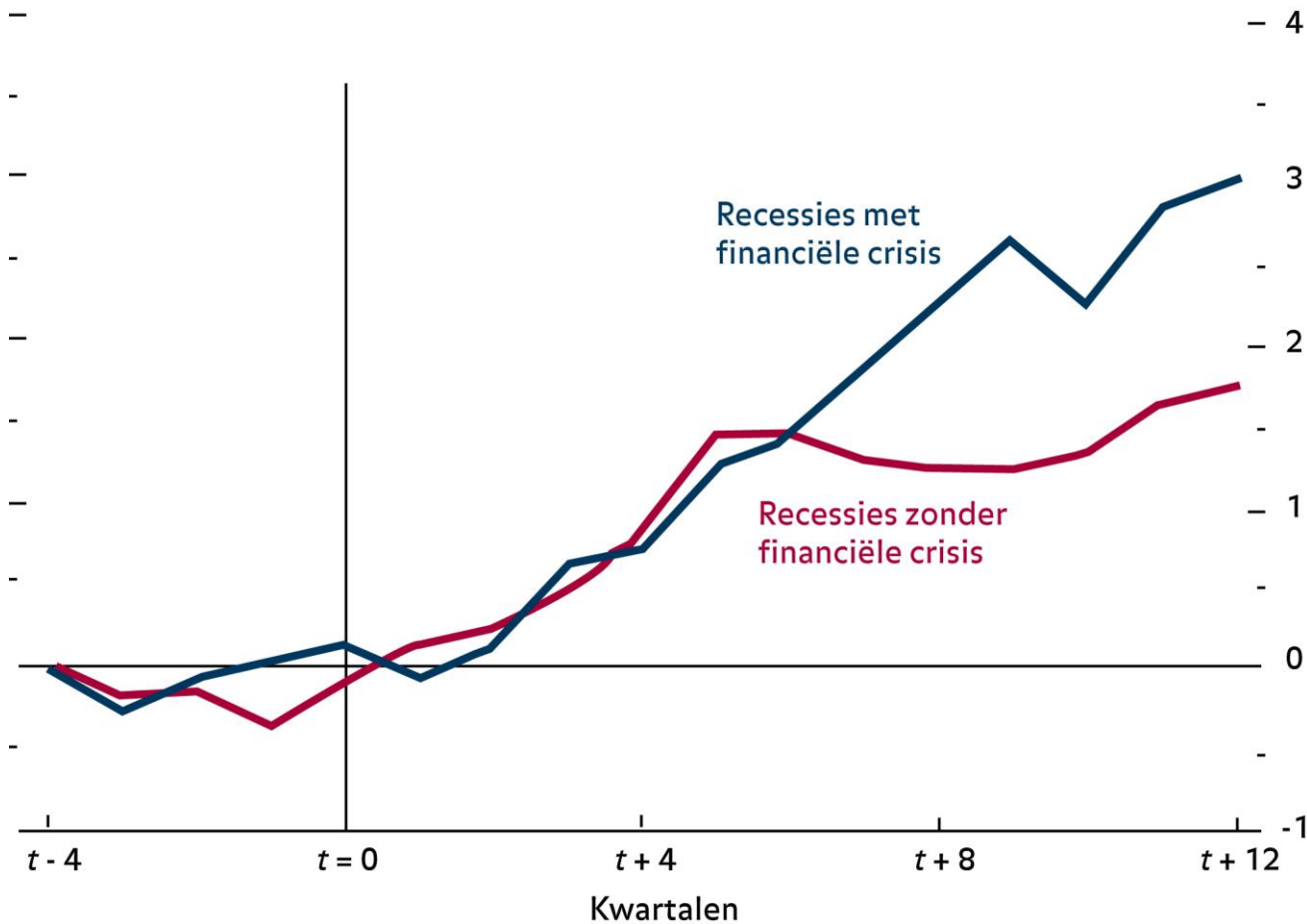
Groeivoorzichten 2009

	Jan '08	April '08	Okt '08	Nov. '08	Δ Jan - Nov
Wereld	4,4	3,8	3,0	2,2	-2,2
Rijke landen	2,1	1,3	0,5	-0,3	-2,4
VS	1,8	0,6	0,1	-0,7	-2,5
Eurozone	1,9	1,2	0,2	-0,5	-2,4
Japan	1,7	1,4	0,5	-0,2	-1,9
Opkomende landen	7,0	6,6	6,1	5,1	-1,9
China	10,0	9,5	9,3	8,5	-1,5
India	8,2	8,0	6,9	6,3	-1,9
Rusland	6,8	6,5	5,5	3,5	-3,3
Oost-Europa	5,1	4,3	3,4	2,5	-2,6
Afrika	6,6	6,4	6,0	4,7	-1,9
Amerika	4,0	4,4	3,2	2,5	-1,5

Figuur 2

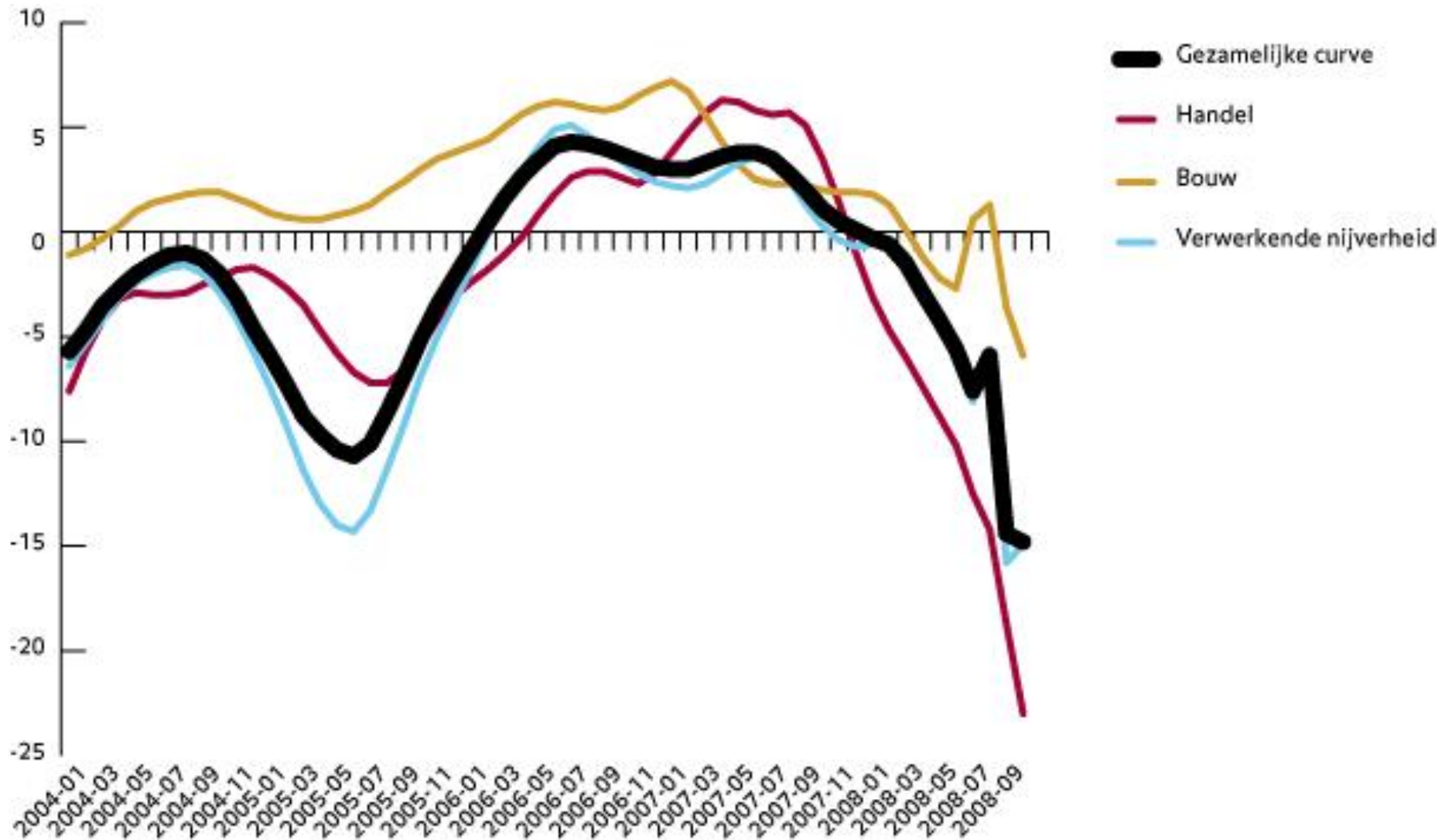
Evolutie werkloosheid

(%) rijke landen

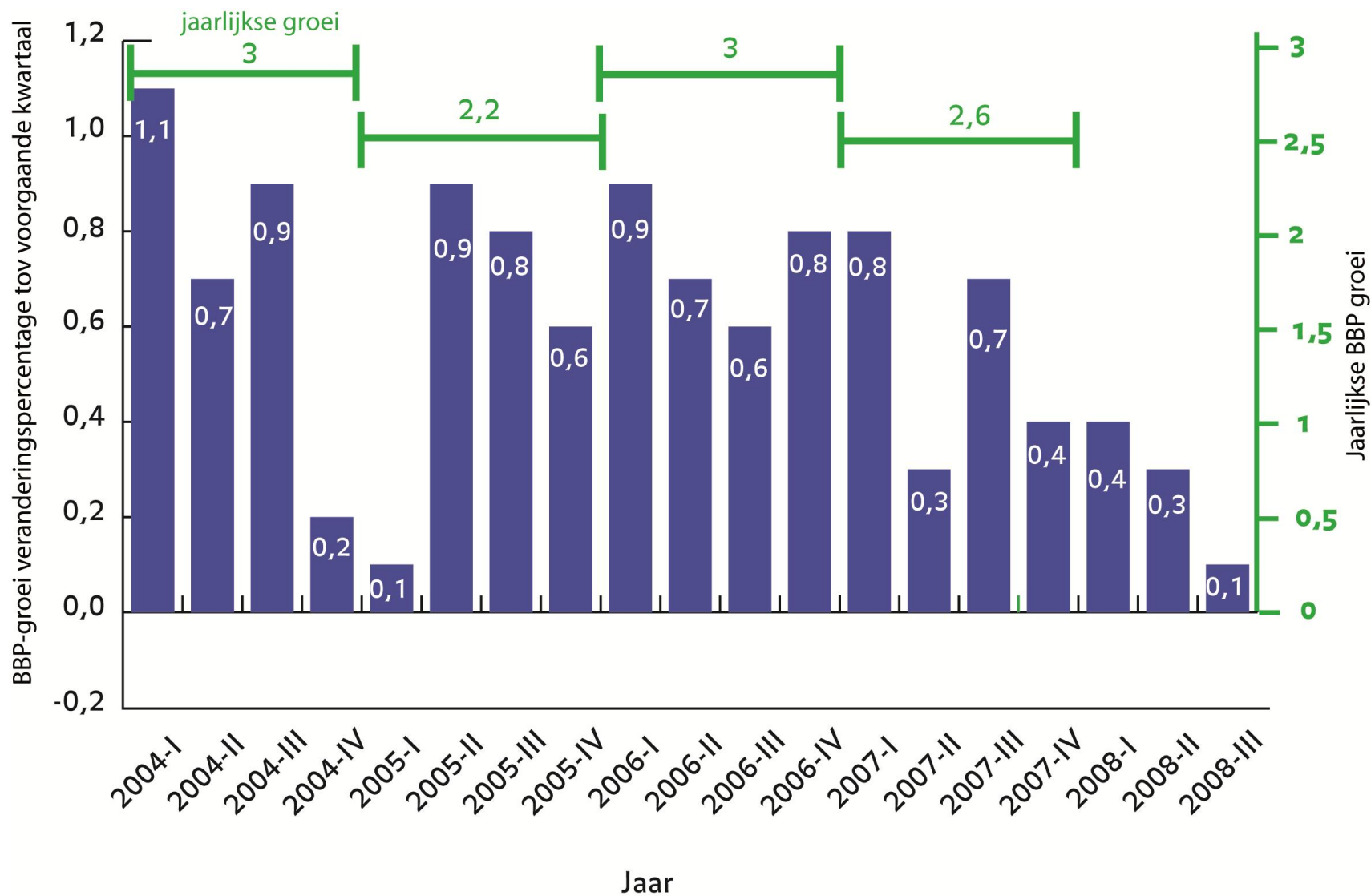
Figuur 3

Conjunctuurindicatoren België

Figuur 4

Groei België (BBP)

Bron: NBB, INR

II. Structurele achteruitgang

Figuur 5-6

Figuur 5

BBP per capita (groep van 20 landen)

Evolutie 1980-2006

		1980			1990			2000			2006
1	Zwitserland	25.782	Zwitserland	30.130	Noorwegen	36.085	Noorwegen	39.779			
2	VS	22.518	VS	28.200	VS	34.571	VS	37.572			
3	Noorwegen	21.502	Noorwegen	26.559	Zwitserland	31.583	Ierland	35.290			
4	Canada	20.235	Canada	23.635	Nederland	29.373	Zwitserland	33.119			
5	Zweden	19.526	Oostenrijk	23.630	Oostenrijk	29.134	Zweden	31.988			
6	Nederland	19.218	Zweden	23.555	Denemarken	28.790	Nederland	31.312			
7	Oostenrijk	19.210	Japan	23.220	Ierland	28.587	Oostenrijk	31.285			
8	België	18.968	Denemarken	23.139	Canada	28.444	Denemarken	31.263			
9	Denemarken	18.924	Nederland	22.910	Zweden	27.727	Canada	31.150			
10	Australië	18.623	België	22.891	België	27.542	Australië	30.659			
11	Frankrijk	18.038	Italië	21.930	Australië	27.224	Finland	29.943			
12	Duitsland	17.552	Finland	21.917	Duitsland	25.920	België	29.780			
13	Italië	17.375	Duitsland	21.799	Finland	25.654	VK	28.882			
14	Finland	16.971	Frankrijk	21.666	Japan	25.593	Japan	27.759			
15	Japan	16.676	Australië	21.484	VK	25.573	Duitsland	27.375			
16	VK	16.195	VK	20.689	Italië	25.566	Frankrijk	26.918			
17	Griekenland	15.164	Spanje	16.678	Frankrijk	25.233	Italië	26.261			
18	Spanje	12.936	Ierland	15.718	Spanje	21.296	Spanje	23.732			
19	Ierland	11.352	Griekenland	15.409	Griekenland	18.390	Griekenland	23.235			
20	Portugal	9.668	Portugal	13.137	Portugal	17.068	Portugal	17.444			
	Eurozone	16.753	Eurozone	20.694	Eurozone	24.927	Eurozone	26.677			
	EU-15	16.760	EU-15	20.795	EU-15	25.148	EU-15	27.206			
	OESO-totaal	16.907	OESO-totaal	20.898	OESO-totaal	25.007	OESO-totaal	26.718			

Bron: OESO, eigen berekeningen

Figuur 6

Human Development Index

Evolutie 1980-2005

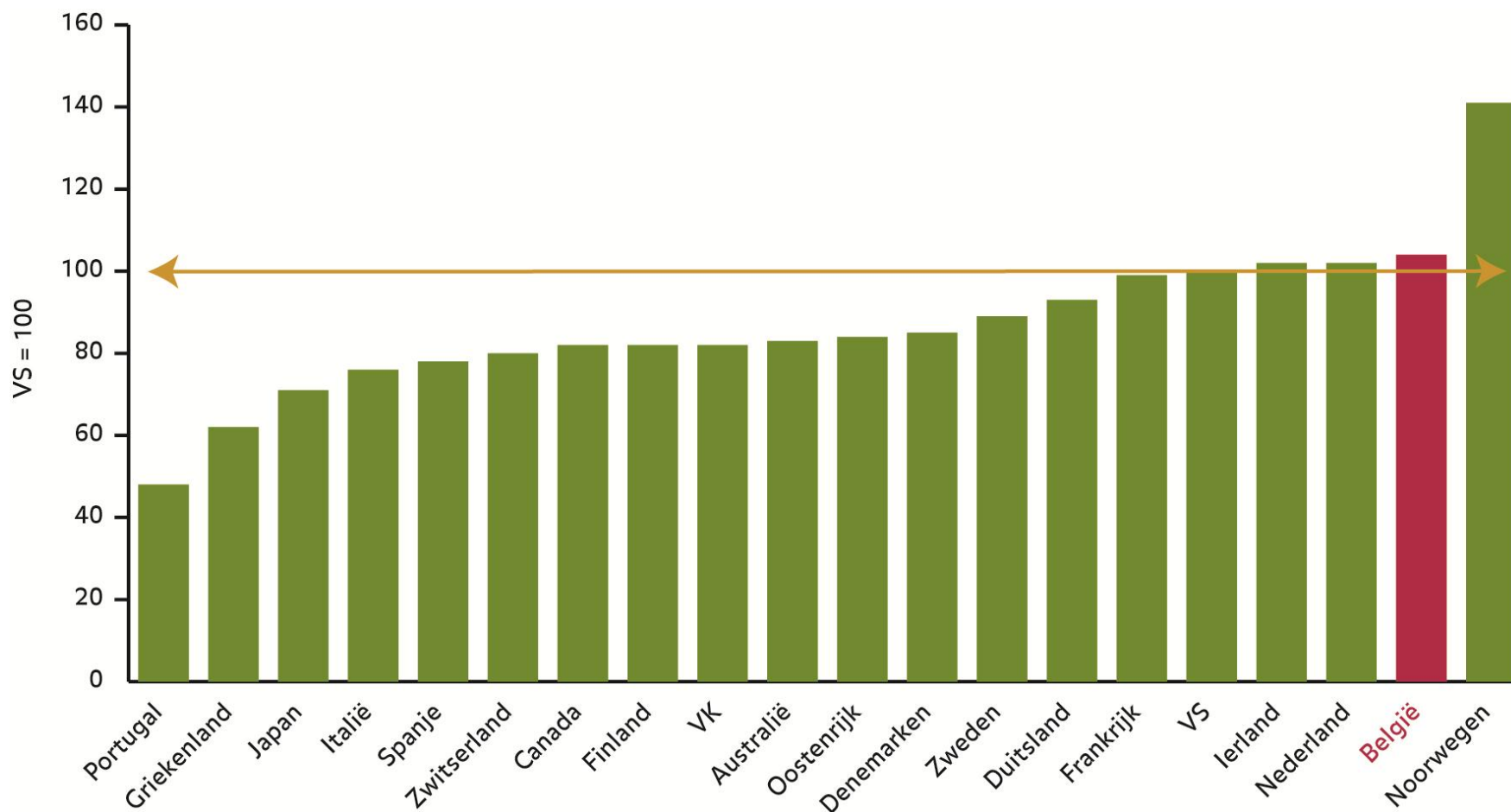
		1980	1990	2000	2005			
1	Zwitserland	0.895	Canada	0.931	Noorwegen	0.958	Noorwegen	0.968
2	Verenigde Saten	0.890	Verenigde Saten	0.919	Zweden	0.952	Australië	0.962
3	Noorwegen	0.889	Japan	0.916	Australië	0.949	Canada	0.961
4	Canada	0.888	Zwitserland	0.915	Nederland	0.947	Ierland	0.959
5	Japan	0.886	Nederland	0.914	Canada	0.946	Zweden	0.956
6	Nederland	0.885	Noorwegen	0.913	Zwitserland	0.946	Zwitserland	0.955
7	Denemarken	0.883	Frankrijk	0.907	België	0.943	Nederland	0.953
8	Zweden	0.882	Finland	0.906	Verenigde Saten	0.942	Japan	0.953
9	Frankrijk	0.872	Zweden	0.904	Japan	0.941	Finland	0.952
10	België	0.869	België	0.903	Finland	0.940	Frankrijk	0.952
11	Australië	0.868	Oostenrijk	0.899	Frankrijk	0.938	Verenigde Saten	0.951
12	Finland	0.866	Denemarken	0.898	Oostenrijk	0.938	Denemarken	0.949
13	Spanje	0.863	Spanje	0.896	Denemarken	0.935	Spanje	0.949
14	Duitsland	0.863	Australië	0.894	Spanje	0.932	Oostenrijk	0.948
15	Oostenrijk	0.862	Italië	0.892	Verenigd Koninkrijk	0.931	België	0.946
16	Italië	0.861	Duitsland	0.890	Ierland	0.931	Verenigd Koninkrijk	0.946
17	Verenigd Koninkrijk	0.860	Verenigd Koninkrijk	0.890	Duitsland	0.928	Italië	0.941
18	Griekenland	0.856	Griekenland	0.877	Italië	0.926	Duitsland	0.935
19	Ierland	0.835	Ierland	0.875	Portugal	0.904	Griekenland	0.926
20	Portugal	0.807	Portugal	0.855	Griekenland	0.897	Portugal	0.897

III. Arbeidsmarkt

Figuur 7-10

Figuur 7

Arbeidsproductiviteit per gewerkt uur

Figuur 8

Officiële arbeidsproductiviteit versus maatschappelijke productiviteit

Land	Officiële productiviteit *	Land	Maatschappelijke productiviteit **
1 Noorwegen	102.989,0	Noorwegen	79.031,8
2 Verenigde Staten	92.053,0	Verenigde Staten	65.213,5
3 Ierland	85.864,1	Ierland	59.725,2
4 België	82.898,4	Zwitserland	56.036,1
5 Frankrijk	78.881,3	Nederland	54.170,7
6 Oostenrijk	75.255,4	Australië	53.348,0
7 Italië	74.144,2	Denemarken	53.290,4
8 Nederland	73.043,4	Zweden	53.201,8
9 Zweden	72.952,4	Canada	52.987,8
10 Canada	72.588,0	Oostenrijk	52.827,7
11 Australië	72.336,4	België	51.049,1
12 Duitsland	70.648,8	Verenigd Koninkrijk	49.799,6
13 Verenigd Koninkrijk	70.578,5	Frankrijk	49.480,1
14 Finland	69.901,7	Finland	49.152,4
15 Denemarken	68.673,5	Japan	48.834,0
Eurozone (12)	71.862,6	Eurozone (12)	46.767,0
EU-15	71.625,9	EU-15	47.477,1
OESO	66.603,6	OESO	44.902,7

° Waarden uitgedrukt in dollar en op basis van koopkrachtpariteit.

* Officiële productiviteit meet de gemiddelde toegevoegde waarde per werkende per jaar in dollar.

** Maatschappelijke productiviteit corrigeert het officiële cijfer in de mate dat een deel van de bevolking op actieve leeftijd niet werkt en houdt aldus rekening met een mogelijke onderbenutting van het arbeidspotentieel.

Figuur 9

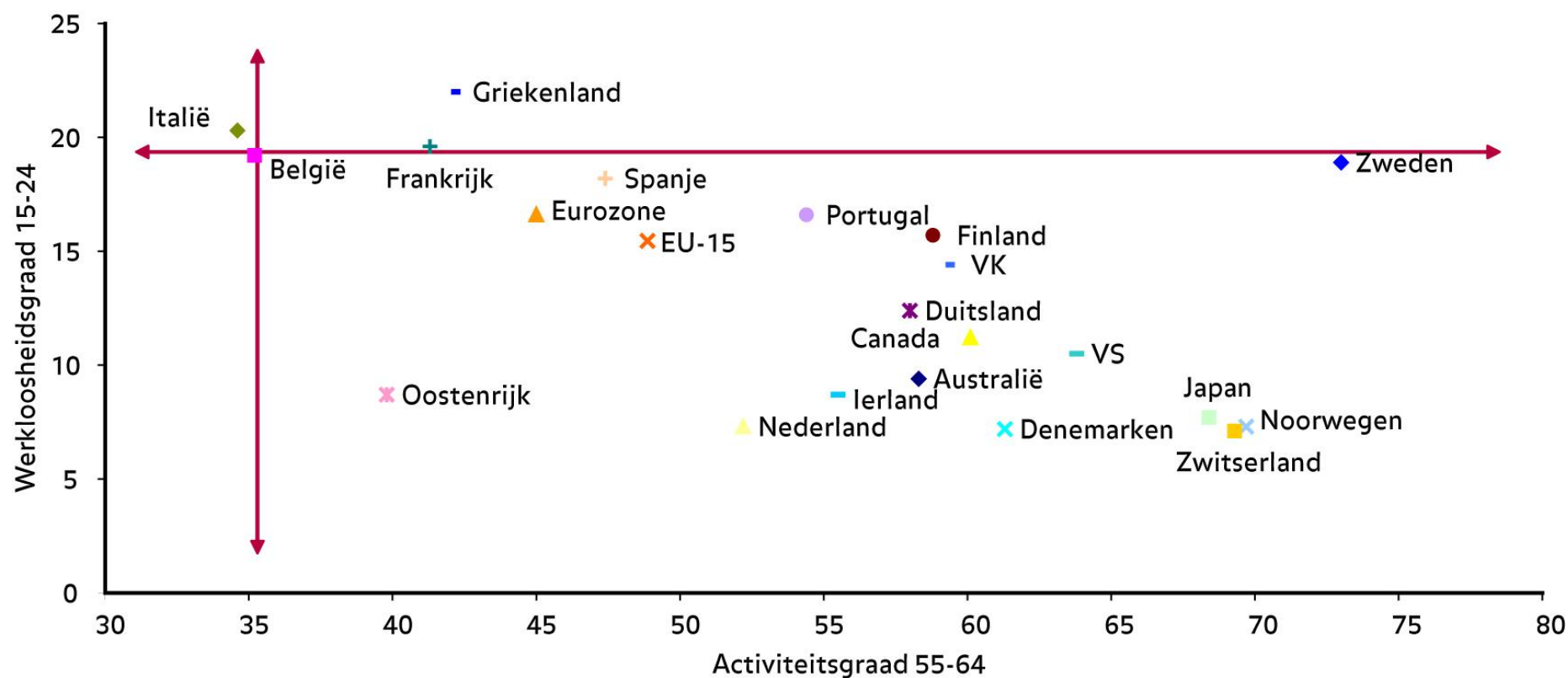
Arbeidssituatie beroepsbevolking

(15-64 jaar), 1ste kwartaal 2008

	15-24 jaar	25-49 jaar	50-64 jaar	Totaal
Werkloos	70.350	219.047	47.360	336.757
Werkend	355.822	3.091.781	965.572	4.413.176
Inactief	867.462	436.791	998.645	2.302.898
Totaal	1.293.634	3.747.619	2.011.577	7.052.830

Figuur 10

Vervroegde uittreding creëert geen jobs voor jongeren (2007)

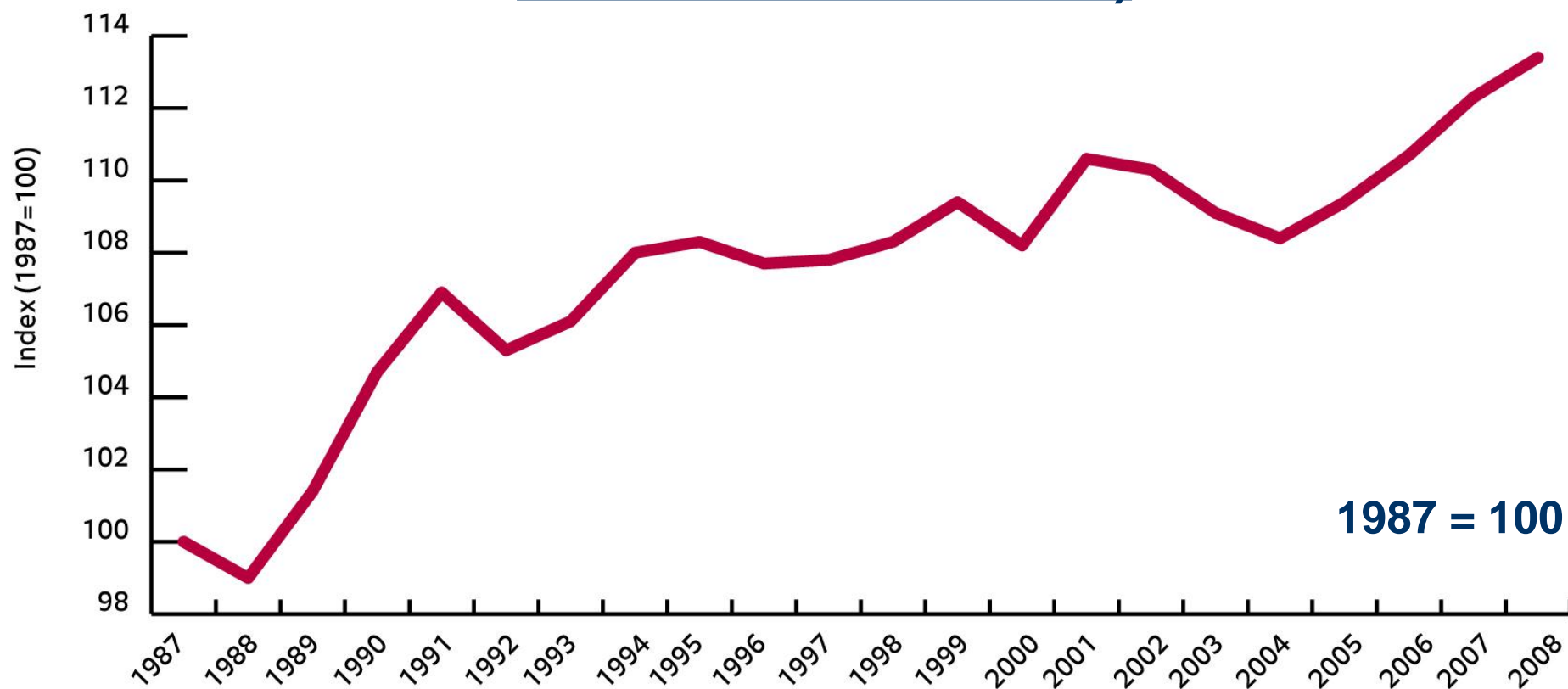
IV. Concurrentiekracht

Figuur 11-12

Figuur 11

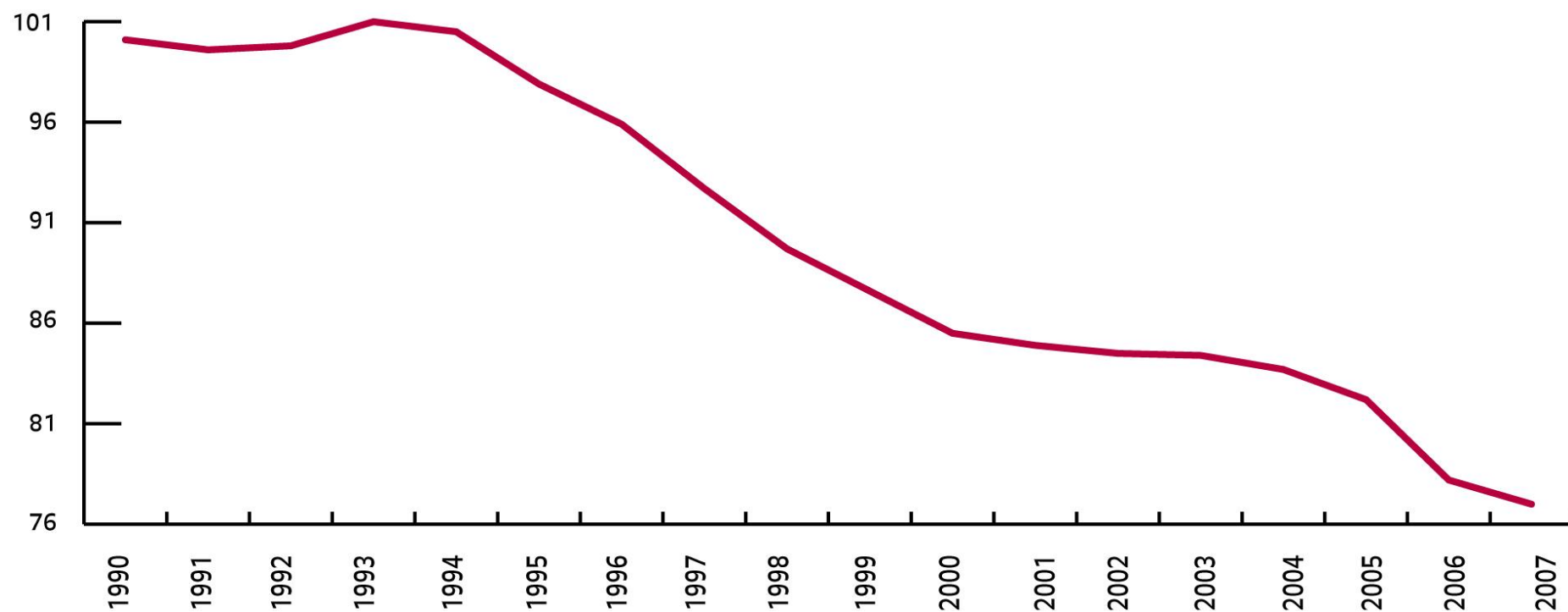
Relatieve loonkosten

(loonkosten per eenheid product ten opzichte van de drie buurlanden)

Figuur 12

Marktaandeelverlies Belgische economie sinds 1990 (binnen OESO-geheel)

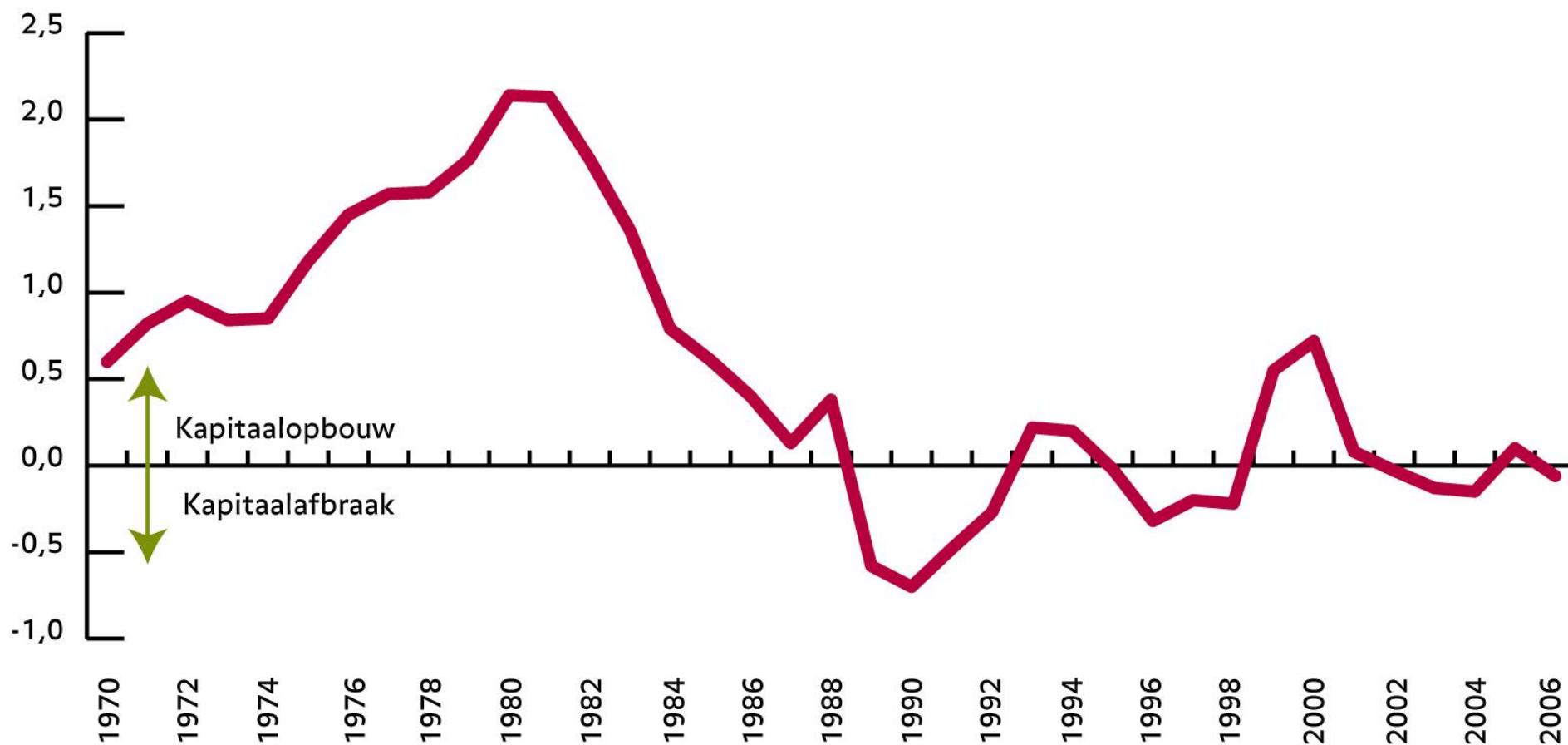

V. Infrastructuur

Figuur 13-14

Figuur 13

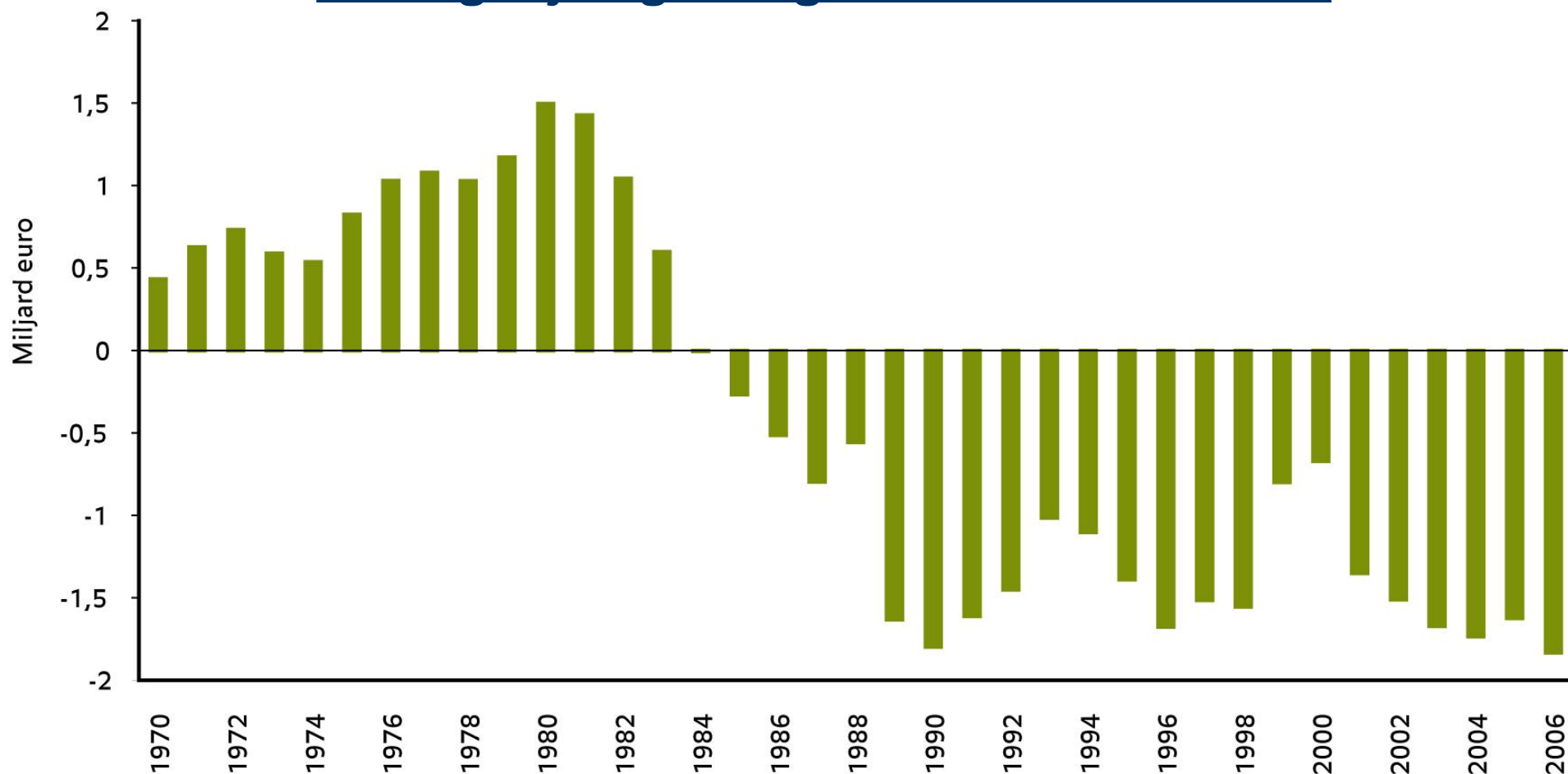
Netto Kapitaalvorming overheid 1970-2006

Figuur 14

Investeringsstekort of overschot Belgische overheid

in vergelijking met gemiddelde eurozone

VI. Publieke financiën

Figuur 15

Figuur 15

Dalende rentelasten opgesoupeerd

